

نقش دین بر مراقبت های اجتماعی

مجتبی دهدار^{۱*}، فاروق دامنی^۲، لیلا سایگانی^۳

۱- دکتری علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی و مدرس دانشگاه فرهنگیان ابرانشهر.

۲- کارشناسی ارشد روانشناسی گرایش عمومی و مشاور تحصیلی.

۳- دکتری زبان و ادبیات فارسی، ریاست و مدرس دانشگاه فرهنگیان ابرانشهر.

Ehsandehdar70@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین دین مداری و اسباب های اجتماعی می باشد که با روش میدانی و کتابخانه ای به بررسی آن پرداخته ایم که جامعه آماری آن دانش آموزان مقطع متوسطه دوم دبیرستان فاروق اعظم شهرستان ابرانشهر می باشد که در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بوده اند که مورد مصاحبه و مشاهده قرار گرفته اند و همچنین از منابع متعدد جهت تکمیل پژوهش مذکور استفاده شده است.

کلمات کلیدی: دین مداری، اسباب اجتماعی، پیشگیری، جامعه شناسی، نوجوان.

۱-مقدمه

در سال ۲۰۱۴ نزدیک به نیم میلیون نوجوان بین ۱۲ تا ۱۷ سال در ایالات متحده گزارش دادند که از مواد افیونی غیرقانونی استفاده می کردند و بالغ بر ۱۶۸۰۰۰ نفر از نوجوانان نیز اعتیاد به مواد افیونی داشتند (ورنر، هیتل گیگلی، ۲۰۱۶).

به نظر می رسد دانش و نگرش نوجوانان نسبت به مصرف مواد و اعتیاد نقش مهمی در گرایش به مواد مخدر دارد (اسمیلی، تورکر، گاندوگاس، سیفتسی و آکا آکتورک^۱، ۲۰۱۶). و آگاهی و نگرش در مورد مصرف مواد اهمیت حیاتی برای پیشگیری و همچنین درمان سوء مصرف به خصوص در نوجوانان دارد (نبهینانی، نبهینانی، میسترا و گریول^۲، ۲۰۱۳). به نظر می رسد دانش و نگرش نوجوانان بین سنین ۱۵ تا ۲۰ ساله در ارتباط با تأثیرات مضر مصرف مواد مخدر پایین باشد و این سطح پائین دانش در نوجوانان منجر به مشکلات مرتبط با سلامت می شود (الدالو، یوسف و عبدالله^۳، ۲۰۱۴).

دین به عنوان عاملی تاثیرگذار بر همه جنبه های زندگی بشری توجه متفکرین حوزه های مختلف از جمله علوم انسانی و اجتماعی را به خود جلب کرده و آنان را در راستای ایجاد روشی برای سنجش دین مداری و بررسی تأثیر دین بر دیگر ابعاد زندگی انسان برانگیخته است. این تلاش ها از دل اقتضات و ضرورت های قابل درکی بیرون آمده است که نمی توانست بدون پاسخ باقی بماند. این امر برخاسته از نفوذ و اعتباری است که دین برای انسان و اجتماع دارد (شاهمیرزالی، ۱۳۹۵). بنابراین شاید این گفته لاندین به گزاف نباشد که دین قدمتی به اندازه قدمت انسان دارد و جزء لاینفک زندگی بشر در تمامی اعصار بوده است.

لذا پرداختن به این عامل پراهمیت تاریخی برای انسان و بررسی نقش و تأثیر آن بر ابعاد مختلف زندگی بشر می تواند تأثیر به سزایی در بهبود شرایط زندگی و تعامل بهتر با محیط پیرامون داشته باشد. همواره نقش دین و تأثیر به سزای آن در ابعاد مختلف زندگی انسان ها مورد توجه صاحب نظران حوزه جامعه شناسی دین بوده و این موضوع را در تحقیقات مختلف می توان مشاهده نمود؛ چنانکه همیلتون (۱۳۸۱)؛ کوزر، سراج زاده (به نقل از سراج زاده، ۱۳۸۷) و ابراهیمی (۱۳۹۰) نشان داده اند که ارزش ها و باورهای دینی با افزایش نظم و کاهش آنومی و بزهکاری همراه است.

طبق نظر سازمان بهداشت جهانی سوء مصرف مواد با آگاهی و نگرش رابطه مهمی دارد (نادری فر، قلعجایی، اکبری زاده و ابراهیمی طبس، ۱۳۸۹). به نظر می رسد با تأکیدی که سازمان بهداشت جهانی دارد، حتی در بسیاری از روش های پیشگیرانه در

1. İçmeli, Türker, Gündoğuş, Çiftci & Aka Aktürk

2. Nebhinani 1, Nebhinani, Misra & Grewal

3. Eldalo, Yousif & Abdallah